

Valtuustoaloite: Ammatinharjoittajat tukemaan omalääkäri- ja omahoitajamallia sekä vähentämään vuokratyövoiman käyttöä

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on viime vuosina ollut haasteita lääkärien saatavuudessa ja pysyvyydessä. Tämä on heikentänyt hoidon jatkuvuutta, vaikeuttanut pitkäaikaisen hoitosuhteen muodostumista ja rajoittanut perusterveydenhuollon palvelujen saatavuutta erityisesti pienemmissä kunnissa. Henkilöstövaje on edellyttänyt hyvinvointialueen turvautumaan merkittävässä määrin vuokralääkäreihin ja ostopalveluihin palvelutarpeen kattamiseksi ja hoitotakuun täyttämiseksi. Vaikka vuokralääkäreillä ja ostopalveluilla on voitu järjestellä tilapäisiä puutteita, ne ovat olleet samanaikaisesti kustannuksiltaan kalliita ja heikentäneet hoitosuhteiden jatkuvuutta sekä väestön pitkäjänteistä hoitoa.

Yhtenä keinona lääkärien saatavuus- ja pysyvyyshaasteisiin sekä muuttuneeseen työelämään on esitetty ammatinharjoittajamallia, jota useat hyvinvointialueet ovat alkaneet ottaa käyttöön. Mallissa lääkäri toimii virkasuhteen sijaan sopimuspohjaisesti, neuvottelee vastuuväestönsä koon ja toimii omalääkärinä tarjoten yleislääkärin vastaanottopalvelut. Ammatinharjoittajamalli tarjoaa lääkärille hallitun työmäärän, joustavan työskentelytavan ja mahdollisuuden pitkäjänteiseen sitoutumiseen, samalla kun potilaiden tuntemus syvenee sekä hoidon laatu paranee. Malli vähentää myös tarvetta kalliille vuokralääkäripalveluille, koska kustannukset kohdistuvat suoraan palvelua tuottavalle lääkärille ilman ylimääräisiä välikäsiä. Erityisesti pienille kunnille malli toimii yhtenä vaihtoehtoisena työkaluna henkilöstön saatavuushaasteiden ratkaisemiseksi. Länsi-Uudenmaan kokemusten mukaan malli on onnistuneesti houkutellut yksityisen sektorin lääkäreitä julkisen puolen perusterveydenhuoltoon, vahvistaen samalla hoidon jatkuvuutta ja palvelujen saatavuutta.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella ammatinharjoittajamalli tarjoaa selkeän keinon vahvistaa omalääkäri- ja omahoitajaratkaisua sekä lisää hyvinvointialueen vetovoimaa ja kilpailukykyä lääkärien rekrytoinnissa. Lisäksi Suomen hallitus on varannut ensi vuoden täydentävässä talousarviossa erillirahoitusta 40 miljoonaa euroa omalääkärimallin kehittämiseen, josta vähintään puolet kohdennetaan ammatinharjoittajamallia edistäviin hankkeisiin. Tämä antaa Pohjois-Karjalalle hyvinvointialueelle ensi vuonna erinomaisen mahdollisuuden vahvistaa henkilöstön saatavuutta, joka tukee suoraan väestön hoitoon pääsyä ja palvelujen parempaa saatavuutta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle:

- Käynnistettäväksi **selvitystä** ammatinharjoittajamallin käyttöönotosta ja sen vaikutuksista hoidon jatkuvuuteen, saatavuuteen, potilastuntemukseen ja kustannuksiin.
- Toteutettavaksi **pilotointia** valituilla sosiaali- ja terveysasemilla, arvioiden mallin vaikutuksia lääkärien pysyvyyteen ja palveluiden laatuun.

Allekirjoitukset

Atte Varis

Auvo Gustafsson

Lahja-Elina Vatanen

Matti Kuittinen

Tarja Hyykky

Kari Pennanen

Marjukka Varonen

Anna Karjula

Mirja Karhinen

Tuomo Mustonen

Jasmin Pyöriäinen

Sari Huovinen

Hilkka Tirkkonen

Sinikka Musikka

Jertta Harinen

Maija Kuivalainen

Jenni Tervo

Petteri Tahvanainen

Sanna Kosonen

Tuula Parikka

Tapio Hämäläinen

Reetta Haverinen

Mika Piironen

Asseri Kinnunen

Maija Silvennoinen

Teija Alanen

Anni Järvinen

Erik Reinikka

Timo Elo

Matti Honkavaara